

DAVID GOGGINS

LÄPI

NEW
YORK TIMES
BESTSELLER

*HALLITSE MIELESI
JA ONNISTU
MAHDOTTOMASSA*

HARMAAN

KIVEN

W S O Y

DAVID GOGGINS

**LÄPI
HARMAAN
KIVEN**

SUOMENTANUT JOUNI AVELIN

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

ENGLANNINKIELINEN ALKUTEOS
Can't Hurt Me – Master Your Mind and Defy the Odds

COPYRIGHT © 2018 GOGGINS BUILT NOT BORN, LLC
SUOMENKIELINEN LAITOS © WSOY 2024
WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
ISBN 978-951-0-50556-4
PAINETTU EU:SSA

PÄÄSSÄNI KAIKUVALLE ARMOTTOMALLE ÄÄNELLE,
JOKA EI KOSKAAN ANNA MINUN PYSÄHTYÄ.

SISÄLLYS

Johdanto	11
1. Matka kohti marginaalia	15
2. Totuus satuttaa	44
3. Mahdoton tehtävä	73
4. Tunne vihollisesi	102
5. Panssaroitu mieli	132
6. Pokaalit syrjään	167
7. Aseista tehokkain	199
8. Lahjakkuus ei ole tarpeen	238
9. Poikkeus poikkeuksien joukossa	271
10. Voimaa epäonnistumisesta	304
11. Entä jos?	336
Kiitokset	362

ESIKÄSKY

TOIMINTA-AIKA: 24/7

OPERAATION YKSIKKÖ: SINÄ

1. TILANNE: Olet vaarassa elää niin mukavasti ja pehmona, että kuolet tajuamatta todellista potentiaaliasi.

2. TEHTÄVÄ: Mielesi vapauttaminen. Hylkää uhrimentaliteetti lopullisesti. Ota täydellisesti haltuun kaikki elämäsi puolet. Rakenna murtumaton perusta.

3. TOIMEENPANO:

a. Lue tämä kirja kannesta kanteen. Opiskele siinä esitetyt tekniikat ja hyväksy kaikki kymmenen haastetta. Toista. Toisto karaisee mielesi.

b. Jos panet peliin kaikki kykysi, tulet tuntemaan tuskaa. Tämän tehtävän tarkoitus ei ole, että tunnet olosi paremmaksi. Tehtävän tarkoitus on, että olet parempi ja vaikutuksesi maailmaan on suurempi.

c. Älä lopeta, kun väsyit. Lopeta, kun olet valmis.

4. LUOKITUS: Tämä on sankarin syntytarina. Sinä olet sankari.

KÄSKYN ANTAJA: DAVID GOGGINS

ALLEKIRJOITUS:

**SOTILASARVO JA PALVELUS: CHIEF PETTY OFFICER,
YHDYSVALTAIN LAIVASTON SEAL-JOUKOT, ELÄKKEELLÄ.**

JOHDANTO

TIEDÄTKÖ, KUKA todella olet ja mihin pystyt?

Olen varma, että luulet tietäväsi sen, mutta uskominen ei vielä tee siitä totta. Asioiden kieltäminen on mukavuusalueiden ydintä.

Älä sure, et ole yksin. Jokaisessa kaupungissa ja jokaisessa maassa ympäri maailmaa miljoonat ihmiset vaeltavat kaduilla mitään näkemättömin silmin kuin zombit, addiktointuneina mukavaan oloonsa ja vaalien uhrimieliälänsä tietämättöminä siitä, mihin todella kykenisivät. Tiedän sen, koska tapaan heitä ja kuulen heistä jatkuvasti ja koska sinun laillasi olin yksi heistä.

Minulla oli siihen oikein hyvä selitys.

Elämä oli jakanut minulle huonot kortit. Synnyin rutiköyhänä, minut kasvatettiin nyrkiniskuilla, minua kidutettiin koulussa ja haukuttiin *nekruksi* ties kuinka monta kertaa.

Olimme aikoinamme köyhiä ja sinnittelimme sosiaalivastuksilla kunnan vuokratämpässä. Olin tukehtua ahdistukseen. Olin pohjalla, ja tulevaisuus näytti synkkääkin synkemältä.

Harva tietää, millaista on elää aivan pohjalla, mutta minä tiedän. Se on kuin olisi juoksuhiiekassa. Se kiskoo ja imee sinua pinnan alle eikä laske irti. Sellaisessa elämässä on helppoa vain ajelehtia ja tehdä samat lohduttavat valinnat kerta toisensa jälkeen, vaikka ne koituvat kohtaloksi.

Tosiasiassa meillä kaikilla on tapana tehdä valintoja, jotka rajoittavat. Se on yhtä luonnollista kuin auringonlasku ja yhtä perustavanlaatuisia kuin painovoima. Sillä tavoin ihmisen aivot ovat virittyneet, ja juuri siksi motivaatio on nolatilassa.

Innostavinkin kannustuspuhe tai itseapukikat helpottavat vain väliaikaisesti. Ne eivät viritä aivoja uudelleen. Ne eivät nosta ääntäsi kuuluviin tai kohenna elämääsi. Motivointi ei muuta yhtään ketään. Elämässä minulle jaettiin huono käsi, ja minun se oli hoidettava, eikä muiden.

Siksi etsin kipua ja tuskaa, rakastuin kärsimykseen ja lopulta muutin itseni planeetan heikoimmasta surkimuksesta kovimmaksi mieheksi, jonka Jumala koskaan on luonut – tai niin ainakin sanon itselleni.

Luultavasti lapsuutesi oli parempi kuin minun, ja elämäsi saattaa olla tälläkin hetkellä ihan kelvollista, mutta riippumatta siitä, kuka olet, keitä vanhempasi ovat tai olivat, missä asut, mitä teet työkseksi tai miten paljon sinulla on rahaa, käytät todellisesta kapasiteetistasi luultavasti vain noin neljäkymmentä prosenttia.

Ja se on sääli.

Me kaikki voimme olla paljon enemmän.

Vuosia sitten minut kutsuttiin paneelikeskusteluun Massachusetts Institute of Technologyyn. En ollut koskaan astunut jalallanikaan korkeakoulun luentosaliin opiskelijan ominaisuudessa. Pääsin hädin tuskin läpi lukiosta, mutta siinä minä olin yhdessä maan arvostetuimmista oppilaitoksista keskustelemassa mielenlujuudesta muutaman muun henkilön kanssa. Jossakin vaiheessa keskustelua arvovaltainen MIT:n

professori totesi, että kaikilla on geneettiset rajoitteensa. Eräänlainen katto. Juttuja, joita ei kerta kaikkiaan pysty tekemään, vaikka olisi henkisesti kuinka vahva. Kun tuo geneettinen raja tai katto tulee vastaan, sille ei mahda mitään, vaikka olisi henkisesti kuinka vahva.

Kaikki paikalla olleet näyttivät hyväksyvän hänen näkemyksensä, koska hän oli kokenut professori ja tunnettu henkistä vahvuutta koskevasta tutkimustyöstään. Se oli hänen elämäntyönsä. Se oli silkkaa roskaa, ja minusta hän vain käytti tiedettä hyväkseen vapauttaakseen meidät kaikki vastuusta.

Siihen saakka olin pysynyt vaiti, koska tunsin itseni tyhmäksi kaikkien niiden fiksjen ihmisten keskellä, mutta joku yleisössä huomasi ilmeeni ja kysyi, olinko samaa mieltä. Ja jos minulta kysytään jotakin suoraan, minähän vastaan.

»Haluaisin sanoa tähän jotakin kokemuksiini perustuen», sanoin ja käännyn katsomaan professoria. »Se, mitä sanoitte, pätee melkein kaikkiin, mutta ei ihan jokaiseen. Aina löytyy se yksi prosentti, joka uhmaa todennäköisyyksiä ja panee kamppoihin.»

Jatkoin kertomalla omista kokemuksistani: kenestä tahansa voi tulla täysin eri ihminen ja kuka tahansa voi saavuttaa asioita, joita niin sanotut asiantuntijat, kuten kyseinen professori, väittävät mahdottomiksi, mutta se vaatii paljon rohkeutta, tahtoa ja teräksenkovaa mieltä.

Persian valtakunnassa 400-luvulla eKr. elänyt filosofi Herakleitos oli oikeassa kirjoittaessaan miehistä taistelukentällä: »Sadasta miehestä kymmenen ei pitäisi olla siellä, kahdeksankymmentä on vain maalitauluja, yhdeksän on todellisia taistelijoita, joista saamme olla kiitollisia, sillä he hoitavat taistelun. Mutta vain yksi heistä on soturi.»

Ensimmäisestä henkäyksestäsi alkaa matkasi kohti kuolemaa. Mutta niin alkaa myös matkasi kohti oman suuruutesi löytämistä, hetkeä, jolloin olet todellinen soturi. Sinun on

kuitenkin itse varustauduttava edessä odottavaan taisteluun. Vain sinä voit hallita mieltäsi, sillä ilman sitä ei voi viettää rohkeaa elämää täynnä saavutuksia, jotka ovat melkein kaikkien mielestä heidän kykyjensä ulottumattomissa.

En ole nero kuten MIT:n professorit, mutta minä olen soturi. Ja tämä tarina sotkuisesta elämästäni valaisee matkaasi polulla kohti itsesi hallintaa. Se voimaannuttaa sinut kohtaamaan todellisuuden, saa ottamaan vastuun itsestäsi, rohkaisee puskemaan menneisyyden tuskan läpi, opettaa rakastamaan sitä mitä pelkää, arvostamaan epäonnistumista, ottamaan kaikki kykyisi käyttöön ja selvittämään, kuka oikein olet.

Opinnot, tavat ja tarinat muuttavat ihmisiä. Minun tarinani opettaa, mihin keho ja mieli pystyvät, kun niiden kyvyt venytetään äärimmilleen, ja miten siihen pisteeseen pääsee. Kun jokin ajaa tarmokkaasti eteenpäin, mikä tahansa vastoinkäyminen – olkoon se rasismi, seksismi, vamma, avioero, masennus, ylipaino, murhenäytelmä tai köyhyys – toimii muodonmuutoksen polttoaineena.

Tässä kirjassa hahmotellut askeleet ovat kuin evolutiivinen algoritmi, joka hävittää esteet, sädehtii kunniaa ja suo kestäväen rauhan.

Toivon, että olet valmis. On aika lähteä sotaan itseäsi vastaan.

MATKA KOHTI MARGINAALIA

HELVETTI SIJAITSI kauniilla asuinalueella. Vuonna 1981 Williamsville oli New Yorkin osavaltiossa sijaitsevan Buffalon puoleensavetävintä seutua. Se oli vehreä ja kotoisa, ja sen turvallisten katujen varsia täplittivät aistikkaat talot, joissa asui mallikansalaisia: lääkäreitä, asianajajia, terästehtaan johtoporrasta, hammaslääkäreitä ja amerikkalaisen jalkapallon ammattilaispelaajia ihastuttavine vaimoineen ja lapsineen, joita oli 2,2. Autot olivat uusia, kadut puhtaita ja mahdollisuudet loputtomia. Todeksi tullut amerikkalainen unelma. Mutta helvetti sijaitsi Paradise Roadin kulmatontilla.

Siellä me asuimme kaksikerroksisessa, viisihuoneisessa valkoisessa puutalossa, jonka neljän pilarin koristelemalta verannalta avautui näkymä Williamsvillen suurimmalle ja vihreimmälle nurmelle. Takapihalla meillä oli kasvimaa ja kahden auton talli, jossa oli Rolls Royce Silver Cloud vuosimallia 1962 ja Mercedes 450 SLC vuosimallia 1980, ja ajotiellä kiilteli uutuuttaan vuoden 1981 musta Corvette. Kaikki Paradise Roadin asukkaat olivat ravintoketjun yläpäässä, ja ulkois-

ten seikkojen perusteella suurin osa naapureistamme uskoi, että me, ilmeisen onnellinen ja kunnollinen Gogginsin perhe, istuimme oksalla ylimmällä. Kiiltokuvat kuitenkin heijastavat enemmän kuin paljastavat.

Arkiaamuisin naapurit yleensä näkivät meidät yhdessä pihatiellä seitsemän maissa. Isäni Trunnis Goggins oli lyhyehkö mutta komea mies ja ruumiinrakenteeltaan kuin nyrkkeilijä. Hän käytti mittatilauspukuja, ja hänen hymynsä oli lämmin ja avoin. Siinä oli ilmiselvästi menestynyt liikemies töihin lähdössä. Äitini Jackie oli puolisoaan seitsemäntoista vuotta nuorempi, hoikka ja kaunis, ja minä sekä veljeni olimme huoliteltuja ja siististi puettuja farkuissamme, pastellinvärisissä pikeepaidoissamme ja reppu selässä kuin kenellä tahansa muulla lapsella. Valkoisella lapsella. Meidän versiossamme vauraasta Amerikasta jokainen pihatie oli näyttämö, jolla vanhemmat ja lapset nyökkäilivät ja vilkuttelivat ennen töihin ja kouluun lähtöä. Naapurit näkivät sen, mitä halusivat nähdä. Kukaan ei katsonut tarkemmin.

Hyvä niin. Todellisuudessa Gogginsin perhe oli vasta palannut kotiin taas yhdestä koko yön kestäneestä työrupeamasta. Jos Paratiisitie oli helvetti, niin minä asuin itse paholaisen kanssa. Heti kun naapurit sulki oven tai kääntyivät kulman taakse, isän hymy vääntyi irvistyykseen. Hän äyski käskyjään ja painui sisään nukkumaan krapulaansa, mutta meidän työemme jatkui vielä. Veljeni Trunnis nuoremman ja minun oli lähdeävä kouluun, ja väsyneen äitimme tehtävä oli viedä meidät sinne.

Kävin ensimmäistä luokkaa vuonna 1981, ja koulupäivät menivät sumussa, mutta eivät siksi, että oppiaineet olisivat olleet vaikeita – eivät ainakaan vielä tuolloin – vaan koska en meinannut pysyä hereillä. Opettajan laulava ääni oli kehtolauluni, pulpetille ristityt käsivarteni pehmeä tyynyni ja opettajan terävät sanat – kun hän sai minut kiinni nukkumisesta

– inhottava herätyskello, joka ei lakannut rämisemästä. Sen ikäiset lapset ovat kuin pesusieniä. He imevät itseensä kieltä ja ajatuksia poimunopeudella luodakseen perustan, jonka varaan suurin osa meistä rakentaa elämänmittaiset taitonsa, kuten lukemisen, kirjoittamisen ja matematiikan alkeet, mutta minä tein töitä kaiket yöt, joten en yleensä voinut keskittyä aamuisin mihinkään muuhun hereillä pysymiseen.

Välitunnit ja liikuntatunnit olivat omanlaisensa miinakenttä. Urheilukentällä oli helppoa pitää päänsä kirkkaana. Vaikeinta oli piilotelu. En voinut nostaa paitaa. En voinut pitää sortseja. Mustelmani olivat hälytysmerkkejä, joita en voinut paljastaa, koska muuten olisin saanut niitä lisää. Mutta urheilukentällä ja luokkahuoneessa tiesin olevani turvassa, ainakin hetkisen. Ne olivat ainoita paikkoja, joissa hän ei päässyt minuun käsiksi, ei ainakaan ruumiillisesti. Veljeni kävi läpi saman myllyn kuudennella luokalla eli yläkoulun ensimmäisellä luokalla. Hänellä oli omat ruhjeensa piiloteltavanaan ja univelkansa perittävänä, sillä kun koulun kello soi, tosielämä alkoi.

Matka Williamsvillestä Itä-Buffalon Mastenin kaupunginosaan kesti noin puoli tuntia, mutta yhtä hyvin Masten olisi voinut sijaita toisella puolella maailmaa. Melkein koko Itä-Buffalon lailla myös Masten oli pitkälti mustien duunareiden ränsistynyttä asuinalueita keskustan slummikortteleissa, mutta 1980-luvun alussa se ei vielä ollut pahimmanlaatuinen getto. Bethlehemin terästehdas oli vielä voimissaan, ja Buffalo oli Yhdysvaltojen viimeinen merkittävä terästehdaskaupunki. Suurin osa kaupungin miehistä, niin mustat kuin valkoisetkin, ansaitsi kelvollisesti ammattiyhdistyksen takaamissa vakituisissa töissä, ja siksi bisnekset Mastenissa rullasivat mainiosti. Isälläni ne olivat aina sujuneet hyvin.

Kaksikymmentä vuotta täytettyään isällä oli jo Coca-Colan jakeluluvat ja neljä jakelureittiä Buffalossa. Nuorelle se tiesi

ihan kivaa tienestiä, mutta hänellä oli suurempia unelmia ja katse tulevaisuudessa. Tuolla tulevaisuudella oli neljä rullapyörää ja diskofunkista koostuva soittolista. Kun paikallinen leipomo lopetti toimintansa, isä vuokrasi sen tilat ja rakensi sinne yhden Buffalon ensimmäisistä rullaluisteluradoista.

Pikakelataan kymmenen vuotta eteenpäin, ja Skateland on jo muuttanut Ferry Streetille rakennukseen, joka oli melkein koko korttelin laajuinen Mastenin sydämessä. Hän avasi radan yläpuolelle baarin, jonka nimeksi tuli Vermillion Room. 1970-luvun Itä-Buffalossa se oli trendikäs paikka, ja siellä isä tapasi äitini, joka oli tuolloin vasta yhdeksäntoistavuotias isäni ollessa jo kolmekymmentäkuusi. Äitini oli ensimmäistä kertaa poissa kotoa. Jackie oli varttunut katolisessa perheessä. Trunnis oli papin poika ja tunsu katolisten tavat niin hyvin, että osasi näyttellä uskovaa, ja se vetosikin äitiin. Mutta pysytään kuitenkin maan pinnalla. Hän päihtyi yhtä paljon myös isän charmista.

Veljeni Trunnis nuorempi syntyi vuonna 1971, ja minä synnyin vuonna 1975. Kun olin kuusivuotias, rullaluistindisko-huuma oli huipussaan. Skateland oli auki joka ilta. Menimme sinne yleensä viideltä iltapäivällä, ja sillä aikaa kun veljeni työskenteli tiskin takana – paahtoi popcornia, grillasi hoda-reita, täytti kylmäkaappeja ja pyöräytti pizzoja – minä järjestin rullaluistimia koon ja mallin mukaan. Joka iltapäivä seisoin porrasjakkaralla suihkuttelemassa rullaluistimia hajunpoistoa-aineella ja vaihtamassa kumistoppareita uusiin. Aerosolin haju leijui pääni ympärillä ja täytti sieraimeni. Silmäni veresivät jatkuvasti. En haistanut mitään muuta tuntikausiin. Selaisesta ei kuitenkaan parannut välittää, jos halusin toimia järjestelmällisesti hässäköni keskellä. Nimittäin isä, joka työskenteli dj:n kopissa, piti meitä jatkuvasti silmällä, ja jos yhdetkin rullaluistimet katosivat, maksoin siitä kovan hinnan. Ennen kuin ovet avattiin, kiillotin vielä luistinradan mopilla, joka oli minua kaksi kertaa pidempi.

Kuuden maissa illalla äiti huhuili meidät syömään takahuoneeseen. Hän eli jatkuvassa kieltämisen tilassa, mutta hänen äidinvaistonsa olivat aidot ja ne tekivät itsensä todella tietäväksi ja saivat hänet tarttumaan kaikkeen vähänkin normaalilta vaikuttavaan elämään. Joka ilta takahuoneessa hän asetti lattialle kaksi keittolevyä, istui jalat taakse taitettuina ja valmisti kunnan aterian: paahtopaistia, perunoita, vihreitä papuja ja sämpylöitä sillä aikaa kun isä ynnäsi tilinpitoa ja soitti puheluja.

Sapuskat olivat hyviä, mutta jo kuusi- tai seitsenvuotiaana tiesin, että meidän »perheateriamme» olivat pelkkä onneton kopio muiden perheiden aterioista. Lisäksi me söimme nopeasti. Oli kiire, koska ovet avattiin iltaseitsemältä ja show alkoi ja jokaisen piti olla omalla paikallaan kaikki valmiina. Isä oli paikan sheriffi, ja kun hän astui dj:n koppiin, hän näki sieltä meidät kaikki kolme. Hänen katseensa skannasi tilaa kaiken näkevin silmin, ja jos munasi, siitä sai kuulla. Tai tuntea sen nahoissaan.

Rullaluistelusali ei näyttänyt oikein miltään kirkaassa, kovassa valossa, mutta isän himmennettyä kattolamput, diskovalot saivat luistinradan hehkumaan punaisena ja pyörivän peilipallon kimmeltämään. Tila muuttui kuin taikaiskusta rullaluistinfantasiaksi. Arkisin ja viikonloppuisin ovesta ahtautui sisään satoja rullaluistelijoita. Useimmat tulivat perheineen ja maksoivat kolmen taalan pääsymaksun ja puolen dollarin luistinmaksun ennen kuin suuntasivat radalle.

Minä hoidin luistinten vuokrausta ja vastasin yksin koko hommasta. Kanniskelin porrasjakkaraa ympäriinsä kuin kainalosauvaa. Jollen seisonut sillä, asiakkaat eivät nähneet minua. Suurimmat luistinkoot olivat tiskin alla ja pienimmät niin korkealla, että jouduin kiipeämään pitkin hyllyjä, mikä nauratti aina asiakkaita. Äiti oli ainoa kassanhoitaja. Hän keräsi sisäänpääsymaksut, ja koska isälleni raha oli kaikki kai-

kessa, hän laski sisään tulevat ihmiset ja ynnäsi pääsymaksut päässään, joten hänellä oli karkea arvio saamisistaan jo ennen kuin laski kassan sulkemisen jälkeen. Ja oli parempi, ettei kassasta puuttunut senttiäkään.

Isä piti kaikki rahat. Me muut emme saaneet ropoakaan raatamisestamme. Itse asiassa hän ei koskaan antanut äidillekään omaa rahaa. Äidillä ei ollut pankkitiliä eikä luottokortteja. Isä kontrolloi kaikkea, ja me kaikki tiesimme, mitä tapahtuisi, jos äidin kassassa ilmenisi vaje.

Sisään astelevat asiakkaat eivät tietenkään tienneet tästä mitään. Heille Skateland oli perheen omistama ja pyörittämä unelmapaikka. Isä soitti vinyyleiltä disko- ja funkbiisejä ja varhaista hiphopia. Punaisilla seinillä kimpoili bassonjytkä Buffalon suosikkipojan Rick Jamesin ja George Clintonin Funkadelicin suosiollisella avustuksella, samoin hiphop-innovaattori Run-DMC:n kaikkien aikojen ensimmäiset biisit. Jotkut lapset luistelivat kilpaa. Minäkin pidin vauhdista, mutta lattialla pyöri funkkin tahdissa melkoisesti tanssijoita rullaluistimineen.

Ensimmäiset tunnin tai kaksi vanhemmat pysyttelivät alakerrassa luistelemassa tai katselivat ovaalilla radalla pyörähteleviä lapsiaan, mutta vähitellen he liukenivat yläkertaan omiin juttuihinsa, ja kun heitä oli siellä riittävästi, Trunnis jätti dj-koppinsa ja liittyi seuraan. Isääni pidettiin Mastenin epävirallisena kaupunginjohtajana, ja hän olikin huijaripoliitikko päästä varpasiin. Asiakkaat olivat hänen uhrejaan, eivätkä he tienneet, ettei hän todellisuudessa välittänyt heistä paskan vertaa vaikka tarjosi drinkin toisensa perään ja kaulaili veljellisesti. Hänelle he olivat pelkkiä dollareita. Jos isä tarjosi drinkin talon puolesta, se johtui vain siitä, että hän tiesi asiakkaan ostavan niitä pari kolme lisää.

Vaikka ovet olivat joskus auki läpi yön ja salissa pidettiin vuorokauden mittaisia luistelumaratoneja, Skateland suljet-

tiin yleensä iltakymmeneltä. Äitini, veljeni ja minun työni jatkuivat vielä, ja aloimme onkia verisiä tamponeja paskan täyttämistä vessanpytyistä, tuulettaa kummastakin vessasta kannabishuuruja pois, raaputtaa bakteereja kuhisevia purukumeja irti luistinradasta, siivota myyntipisteen keittiötä ja tehdä inventaariota. Vähän ennen keskiyötä raahustimme toimistoon puolikuolleina. Äiti peitteli minut ja veljeni sohvalle nukkumaan päät vastatusten katon täristessä funkbasson tahtiin.

Äiti jatkoi työtä vielä senkin jälkeen.

Heti kun hän astui baariin, Trunnis pani hänet myymään pääsylippuja tai uurastamaan alakerrassa, jossa hänen piti raahata kellarista viinalaatikoita kuin trokari. Aina oli jokin pikkuhomma, joka piti tehdä, eikä äiti saanut pysähtyä hetkeksikään. Isä piti häntä silmällä baarin nurkasta, josta näki kaikkialle. Buffalossa syntynyt Rick James oli noihin aikoihin isän parhaita ystäviä. Hän piipahti Skatelandissa aina kaupungissa käydessään ja pysäköi Excaliburinsa jalkakäytävälle rakennuksen eteen. Hänen autonsa oli kuin mainostaulu, joka julisti koko kulmakunnalle, että »Super Freak» oli paikalla. Muitakin julkkiksia kävi kääntymässä. O. J. Simpson oli NFL:n isoimpia staroja, ja hänen kaverinsa Buffalo Bills-joukkueesta olivat hekin vakituisia vieraita. Samoin Teddy Pendergrass ja Sister Sledge. Jos he eivät soita kelloja, tsekkaa jostain.

Jos olisin ollut vanhempi tai isäni olisi ollut hyvä ihminen, olisin ehkä vähän ylpeillytkin sillä, että sain olla mukana kulttuurillisessa liikehdinnässä, mutta sellainen elämä ei sovi pienille lapsille. Melkeinpä voi ajatella, että riippumatta siitä, keitä vanhemmat ovat ja mitä he tekevät, meillä kaikilla on syntyessään kohdilleen säädetty moraalinen omantunto. Kuusi-, seitsemän- tai kahdeksanvuotiaana tietää jo, mikä tuntuu oikealta ja mikä menee metsään oikein rytinällä. Jos

sitten sattuu syntymään kauhun ja tuskan keskelle, tietää, ettei asioiden pitäisi olla niin, ja totuus jää kalvamaan takarai-
voon kuin sirpale. Sen voi yrittää unohtaa, mutta vaimea jys-
kytys jatkuu koko ajan, kun päivät ja yöt sulautuvat yhdeksi
sumeaksi muistoksi.

Jotkut hetket kuitenkin piirtyvät massasta esiin, ja tälläkin
hetkellä yksi mielessäni oleva muisto vainoaa minua yhä. Sinä
iltana äitini siirtyi baarin puolelle odotettua aiemmin ja näki
isäni lirkuttelevan äitiäni kymmenen vuotta nuoremmalle
naiselle. Trunnis huomasi, että äitini katseli heitä mutta vain
kohautti olkapäitään. Äitini mulkoili isääni ja kaatoi kurk-
kuunsa kaksi paukkua Johnnie Walker Rediä tyyntyyttäk-
seen hermonsä. Isäni huomasi äitini reaktion eikä tykännyt
siitä yhtään.

Äitini tiesi, millä tolalla asiat olivat. Trunnis toi prostituoi-
tuja rajan takaa Kanadasta Fort Eriestä. Buffalon suurimpiin
kuuluvan pankin johtajan omistama kesämökki palveli Trun-
nisin tilapäisenä bordellina. Hän esitteli Buffalon pankkiireja
tytöilleen aina, kun tarvitsi korotusta luottoihinsa, ja aina se
heltisi. Äitini tiesi, että baarin nuori nainen oli Trunnisin tal-
lin tyttöjä. Hän oli nähnyt naisen aiemminkin. Kerran hän oli
tullut huoneeseen juuri, kun isä ja nainen olivat naineet Skate-
landin takahuoneen sohvalla, jolle äiti petasi lapsensa nuk-
kumaan joka ilta. Kun äitini näki heidät touhuissaan, nainen
hymyili hänelle. Trunnis kohautti olkapäitään. Äiti ei siis ollut
sokea, mutta häneen sattui joka kerta nähdä se omin silmin.

Keskiyön maissa äiti lähti viemään rahoja pankin talle-
lokeroon turvamiehen kanssa. Turvamies aneli äitiä jättä-
mään isän. Hän kehotti äitiä lähtemään heti, sinä samana
yönä. Ehkä turvamies tiesi, mitä oli tulossa. Äitikin tiesi,
mutta hän ei voinut lähteä, koska hänellä ei ollut omia varoja,
eikä hän voinut jättää meitä isän käsiin. Sitä paitsi äidillä ei
ollut avio-oikeutta taloon, koska Trunnis ei ollut koskaan

suostunut menemään naimisiin hänen kanssaan, ja äiti alkoi vasta tuolloin ymmärtää, mistä siinä oli kyse. Äiti tuli vakavaraisesta keskiluokkaisesta perheestä ja oli ollut aina hyveellinen. Isä inhosi sitä ja kohteli huoriaan paremmin kuin poikiensa äitiä, ja lopulta äiti oli joutunut hänen ansaansa. Äiti oli sataprosenttisesti riippuvainen isästä, ja jos hän halusi lähteä, hänen olisi pitänyt lähteä tyhjin taskuin.

Minä ja veljeni nukuimme aina huonosti Skatelandissa. Katto tärisi liikaa, koska toimisto oli suoraan tanssilattian alapuolella. Kun äiti sinä yönä tuli huoneeseen, olin jo valveilla. Hän hymyili, mutta huomasi kyyneleet hänen silmissään ja muistan viskin hajun hänen hengityksessään, kun hän kaappasi minut syliinsä hellästi. Isä löntysti sisään hänen perässään ärtyneenä. Hän veti aseensa tyynyni alta (luit oikein: tyynyn alla, jolla nukuin kuusivuotiaana, oli ladattu ase!) ja heilautti sitä minulle hymyillen ennen kuin pani sen housunlahkeeseensa nilkkakoteloon. Toisessa kädessään hän piteli kahta ruskeaa paperikassia, joissa oli melkein kymppitonni käteistä. Tavallinen ilta – siihen asti.

Vanhempani pysyivät vaiti koko kotimatkan, mutta heidän välillään väreili jännite. Äiti kääntyi pihatiellemme Paradise Roadilla vähän ennen aamukuutta, melko aikaisin meidän mittapuullamme. Trunnis hoippui ulos autosta, kytki talon hälytyksen pois päältä, laski käteiset keittiön pöydälle ja meni yläkertaan. Mekin lähdimme yläkertaan, äiti peitteli minut ja veljeni sänkyyn, suukotti minua otsalle, sammutti valon ja meni makuuhuoneeseen, jossa isä odotti häntä nahkavyötään sivellen. Trunnis ei pitänyt siitä, että äiti mulkoili häntä, varsinkaan muiden nähden.

»Tämä vyö tuli Texasista asti ihan vain päästäkseen ruoskimaan sinua», isä sanoi tyynesti. Sitten hän alkoi viuhkoa sillä solki edellä. Toisinaan äiti tappeli vastaan, ja hän tappeli tuona yönä. Hän heitti marmorisen kynttilänjalan isän päätä

OLET VAHVEMPI KUIN USKOTKAAN

DAVID GOGGINSIN lapsuus oli yhtä painajasta: köyhyys, väkivalta ja muiden ennakkoluulot olivat hänelle arkipäivää. Lohduton tulevaisuus näytti vääjäämättömältä, mutta periksiantamattomuudella, sitkeydellä ja kovalla työllä Goggins taisteli itsensä masentuneesta ja ylipainoisesta nuorukaisesta Yhdysvaltain armeijan legendaksi ja yhdeksi maailman parhaista kestävyysurheilijoista. Kirjassaan *Läpi harmaan kiven* Goggins kertoo inspiroivan elämäntarinansa ja osoittaa, että useimmat meistä käyttävät potentiaalistaan vain noin 40 prosenttia. Gogginsin opein kuka tahansa voi selättää pelkonsa, nujertaa »40 prosentin -säännön» ja ylittää itsensä – niin henkisesti kuin fyysisesti.

WWW.DAVIDGOGGINS.COM

www.wsoy.fi

17.3

ISBN 978-951-0-50556-4